

~~BANZAI~~ BANZINE

~~UUDEN LOPPIAIS-
VUODEN~~

KuPS:n riippumaton kannattajalehti

1/2 / 2005

BANZAI - KuPSin kannattajat ry

Hyvä vuosi 2005

Joulun alla Suomen paras jalkapallomaalivahti esitti Veikkaaja-lehden kolumnissaan toiveita joulupukille, joten ajattelin apinoida ajatuksen joulubanzineen. Sitten tuli tuo sinappinen hetki, saman tien se myös meni, ja kinkun jo poistuttua elimistöstä jotain joulusta edelleen puuttui - lehti. Uusi yritys päätettiin lanseerata uudelle vuodelle, mutta nyt, tätä kirjoitettaessa, on tammikuun ensimmäinen sunnuntai, eikä julkaisupäivästä ole tietoaakaan. No, toiveita saa kai silti esittää alkuperäisen idean mukaisesti.

Suurin toivomukseni uudelle vuodelle 2005 on niinkin alhainen ja ahne kuin raha. En sitä kuitenkaan itselleni toivo, vaan KuPSille. Joukkue kootaan resurssien sallimissa rajoissa, ja Kuopiossa nuo rajat ovat aika ahtaat, kuten tässä lehdessä toisaallakin käy ilmi. Tällä hetkellä näyttää siltä, että varat riittävät joukkueeseen, jolla on parhaimmillaan mahdollisuus yltää liigan keskikastiin, pahimmillaan tie johtaa jälleen ykkösen kärkeen. Tuskallista, muttei toivotonta. Onneksi meillä on uskottava valmentaja, ja osavia henkilöitä joukkueen taustajoukoissa. Lohdutuksen sana siis heille: montako maailmalla lienee sellaista joukkuetta, jonka kannattajat eivät alituisen vaadi siihen parannuksia?

Toinen toiveeni on suuri johtaja. Tätäkään toivetta en pidä itsekkäänä, sillä omassa perheessäni johtaja jo on. Kaipaamme johtajaa Banzaille. Nykyinen puheenjohtajamme jättää jälkeensä suuren suuret saappaat, joitten täyttämiseksi olisi haastetta Kurikan karhullekin. Kaltaisellemme pienehkölle, dynaamiselle, maantieteellisesti hajaantuneelle ja suhteellisen näkyvällekin yhdistykselle on ensiarvoisen tärkeää, että keulakuvana on henkilö, joka edustaa olemuksellaan myönteisesti ja kannustavasti yhteisiä arvojamme. Totta kai kaiken perustana on yhteis- ja vapaaehtoistyö, mutta silti tulevan puheenjohtajan on oltava väkisininkin se hahmo, joka viime kädessä porukkaa persuuksille potkii. Tämäkin toive on kuitenkin jo kovaa vauhtia toteutumassa: en epäile hetkeäkään, etteikö nykyisistä ehdokkaista moni pystyisi tehtävää täyttämään.

Kolmas toiveeni on jo itsekkäämpi: lehden tekijätiimin kasvattaminen. Muutaman vuoden enemmän ja vähemmän säännöllisesti ilmestynyt oma fanzinemme on kaikesta päätellen juurtunut tärkeäksi osaksi toimintaamme. Kuitenkin on tekijäjoukon ydin ollut neljän-viiden hengen turinoiden varassa lehdestä toiseen. Tätä joukkoa on pakko kasvattaa, jottei tekeminen alkaisi maistua vanhalta kalakukkolta. Haastankin jokaisen, joka tämän lehden netissä selailee, tekemään vähintään yhden asian lehden eteen kuluvan kauden aikana. Se voi olla kuva, idea, haastattelu, kolumni, tai valmis juttu. Tai oikeastaan ihan mitä tahansa, kunhan se liittyy jalkapalloon. Ja sekään ei ole välttämättömyys.

Antti Haapakorva

Riippumaton KuPS:n kannattajalehti.
4. vuosikerta

Banzine ilmestyy säännöllisen epäsäännöllisesti
muutaman kerran vuodessa.

Kaikki ideat, artikkelit, valokuvat ja
muu materiaali on tervetullutta.

Päätoimittaja: Antti Haapakorva

Taitto: Miska Savolainen

Julkaisija:

Banzai-KuPSin kannattajat ry.
<http://www.banzaikups.net>
banzai@banzaikups.net

BANZINE

Kirjoitan Banzineen nyt viimeistä kertaa Banzain puheenjohtajana. Olen toiminut Banzain "Piällysmiehenä" sen perustamisesta asti. Kaksi ensimmäistä kautta epävirallisesti, kaksi viimeistä Banzai ry:n hallituksen puheenjohtajana. Viisaat sanovat, että tällaisissa projekteissa kaksi vuotta on liian vähän ja kuusi vuotta on liikaa. Sopiva määrä on jotain siltä väliltä. Nyt neljän vuoden jälkeen on sopiva aika itseni väistyä eturintamasta ja antaa tilaa uusille tuulille ja ajatuksille.

Banzai luotiin aikanaan 2000-luvun alussa tavallaan nollatilanteesta. Mutta potentiaali oli valmiina olemassa, vuosikymmenten aikana syntyneenä ja kehittyneenä. Tarvittiin vain jotain kokoamaan nämä toisiaan tuntemattomat, eri puolilla Suomea asuvat KuPSin kannattajat samaan porukkaan. Kantasen Pekan pyynnöstä suostuin aikanaan nousupelin jälkihuumassa laittamaan homman alulle. Viimeistään nyt voitaneen sanoa toiminnan olevan "hyvällä alulla" ja olen silloin antamani lupauksen täyt-tänyt.

Banzai on alusta asti ollut sekoitus mitä erilaisimpia ja eri-ikäisimpiä ihmisiä. Mutta kun kokoonnutaan katsomoon tai vaikkapa samaan bussiin, olemme ennen kaikkea KuPSin kannattajia. Muut tittelit ja asemat jäävät taka-alalle. Enpä keksi äkkiseltään mikä muu asia voisi saada aikaan näin sekalaisen seurakunnan kokoon tasarvoisina yhden teeman yhdistäminä. Tasarvoisuus ei tarkoita tässä tasapäisyyttä, jokaisella on ollut tilaa olla oma itsensä omine tapoineen ja ajatuksineen. Joku huutaa pelissä kurkkunsa kipeäksi, toinen seurailee peliä hiljaa keskittyneenä silloin tällöin taputtaen. Ei ole olemassa yhtä oikeaa tapaa kannustaa, jokainen on ollut ja on jatkossakin tervetullut mukaan toimintaan omana itsenään ja haluamallaan tavalla.

Ei koko neljä vuotta toki ihan auvoisesti ilman ristiriitoja ole mennyt. Olen katsonut luottamus-tehtävään valittuna velvollisuudekseni puuttua välillä myös asioihin jotka eivät suoranaisesti minulle kuulu, mutta liittyvät enemmän tai vähemmän Banzain toimintaan. Selkeimmät esimerkit löytyvät Banzain sivujen keskustelufoorumilta. Kyseessä ovat kuitenkin Banzai ry:n hallinnoimat sivut jotka luovat osaltaan kuvaa koko Banzain toiminnasta. Siksi olen välillä aika jyrkinkin sanoin kommentoinut tiettyjä siellä olleita kirjoituksia. Suurin osa kommentaateista on koskenut tuntemattomien nimimerkkien takaa tulleita heittoja, osa ihan tunnettujen Banzai-laisten kirjoituksia. Hienoa on sekin, että vaikka

olen muutamien kanssa välillä ottanut tiukastikin sanallisesti yhteen, vain asiat ovat riidelleet. Ihmiset ovat sen sijaan mahtuneet hyvin sulassa sovussa samaan pöytään.

Banzain pj:na on päässyt myös jonkin verran kurkistamaan kulissien taakse. Välillä on saanut todeta että kaikki ei todellakaan ole aina sitä miltä julkisuudessa näyttää. Seuran antamat tiedotteet ovat faktatietoja, mutta lisäksi liikkuu paljon mitä erilaisimmista lähteistä lähteneitä huhuja. Joskus huhut alkavat elämään ja tarpeeksi toistettuna huhusta tulee "totuus". Niitä on sitten aika hankala lähteä alas ampumaan. Seuran edustajat eivät voi lähteä kilpalaulantaan foorumeilla. Se olisi päättymätön tie, varsinkin kommentointi tuntemattomien nimimerkkien kanssa jotka voivat rajoittamatta halutessaan heittää kehiin millaista juttua vain.

Kulunut neljä vuotta on kokonaisuutena ollut mitä hienointa aikaa. Vaikka nyt näkyvimältä paikalta väistynkin, KuPSin kannattamista en tietenkään jätä koskaan. Katsomossa tulen näkymään entiseen malliin, keskusteluissa keskittynen enemmän tuomaan esille omia ajatuksiani ja jätän muiden kirjoittelun kommentoinnin vähemmälle. Samoin ry:n käytännön asioiden pyörittäminen jää nyt enemmän koko hallituksen ja muiden aktivistien vastuulle. Vuosikokous maaliskuussa valitsee siten uuden hallituksen joka lähtee viemään Banzaita eteenpäin. Siihen asti toki huolehdin vielä velvollisuuksistani pj:na.

Banzai!

Tykki!

4 Banzine 1/2/05 TUNNUKSET

Banzain tunnukset

Harri

Banzai-lippu

Yhdistyksen Banzai -nimihän itsessään tulee KuPSin kannustuslaulusta, ja Banzai-nimi kunnioittaa lisäksi aikaisempien kannattajaryhmien tuomia perinteitä. Nimestä keskusteltiin ja päätettiin heti toimintaa käynnisteltäessä Jaro-ttelun alla lokakuussa 2000. Vahvan teorian mukaan kannustuslauluun banzai tuli siitä, että kirjailija Kejonen tervehti aina baariin tullessaan läsnäolijoita lausumalla "Banzai!". Kun KuPS suunnitteli ajan tavan mukaisesti 70-luvun puolivälissä omaa kannustuslauluun, sanoitustehtävä annettiin Jukka Virtaselle. Kejosen tervehdys sisältyi toimeksiantoon: "Banzain tulisi olla sanoissa". Jukka tekikin työtä käskettyä. Banzai tarkoittaa "tuhansia vuosia" ja sillä on alun perin ilmaistu riemua ja tyytyväisyyttä.

Lipun taustalla on Japanin sotalipun, jonka muotokieli on samanlainen. Tähän taustaan yhdistyy myös banzai-sanan tunnetuksi tuleminen. Toisaalta Banzain lipun voisi nähdä jäljittelevän myös Savon Rykmentin lipun (v. 1681) ja siten lipun nykyisen käyttäjän Savolaisen osakunnan lipun (v. 1906) muotokieltä. Piirteet ovat tosin terävämpiä ja "modernimpia" kuin alkuperäisissä lipuissa. Esimerkiksi lipun keskustasta lähtevät säteet eivät aaltoile Banzain lipussa. Lisäksi säteitä on enemmän Banzain lipussa. Siten lipun taustan voisi nähdä olevan maantieteellisesti tiukasti sidoksissa myös maakuntaan. Värät ja jousi – jotka myös samalla tuovat yhtymät Rykmentin ja SavOn lippuun – tulevat luonnollisesti maakunnan tunnuksista ja KuPSin väreistä, joiden alla banzailaisten on helppo kokoontua kannustamaan omiaan.

Banzain kanarialintu

Syksyn päätteeksi ja nousun kunniaksi otettiin Banzaille käyttöön myös eläintunnus. Ja mikä olisikaan kelta-mustille kannattajille sopivampi tunnus kuin kanarialintu. KuPSin kanarialin-nuistakin on puhuttu ja puhutaan aina silloin täl-löin – tosin käyttö ei ole ollut kovinkaan runsasta, ainakaan vielä. Ennemminkin kanarialintu on yhdistetty Suomessa ÄIFK:hon sekä maailmalla Norwich Cityyn ja Lilleströmiin. Kanarialintua käytetään jatkossa lippumme rinnalla. Tosin kana-rialintu tulee Kapakka-Banzain ampiaisen tavoin näkymään jatkossa enemmän niin netissä kuin tulevaisuudessa fanituotteissa. Kapakan ampiainen puolestaan pohjautuu KuPS Supporter Clubin tun-nukseen.

Aggressiivisuutta on haettu silmillä ja hiukan eteenpäin olevalla asennolla. Suulla on pyritty kuvaamaan kannustusta. Pallo otettiin kuvaamaan lajia. Siipien asentona on toinen siipi kyljellä ja toinen pystyssä, joka kuvaa vähän savolaista tietoa/taitoa/osaamista – joku saattaisi sanoa jälkiviisauttakin...

Linnun nimestä käytiin keskustelua foorumin jäsenosiossa. Ja äänestettiin siitä. Linnulle on ehdotettu nimiä: Hilima, Aalis (varattu), Banzai, Kuppi, Laululintu, Kalakukko, Futiskukko, Tipinaattori, Pallolintu, Tipi, Tipu, Savolaene, Siipiveikko, Taistelulintu, Keltasiipi, Keltuainen, Kami, Jippijai, Puavo, Sampo, Pele, Pulu, Velho, Kikka, GP. Äänestyksessä eniten kannatusta sai Hilima ja toiseksi Pulu. Lisäksi monet olivat sitä mieltä, että "ylivoimaista" nimiehdotusta ei ole. Siten katsotaankin jatkossa, mikä vakiintuu linnun nimeksi.

BANZAI - KuPSin kannattajat ry

Pallo kentällä

(jth, ltki)

Nykyaikaisen jalkapallon synty ajoittuu viiden kokouksen sarjaan Lontoossa 26.10 - 8.12.1863. Ensimmäisessä kokouksessa perustettiin Englannin jalkapalloliitto ja viimeisessä kokouksessa hyväksyttiin uudet säännöt, The Football Association Rules. Ne eivät kelvanneet kokouksissa olleille rygbyn kannattajille, ja pelit eriytyvät. Tätä ennen Cambridge Rules vuodelta 1848 olivat ensimmäiset yleisesti tunnustetut ja käytetyt jalkapallosäännöt. Sen jälkeen tuli muitakin paikallisia sääntöjä, mm. Sheffieldin säännöt 1857. Vuoden 1863 säännöistä puuttui vielä mm. maininnat pallosta, erotuomareista, pelaajien lukumäärästä (esim. maalivahtia ei tunnettu) ja vapaapotkut rikkomuksista. Siihen aikaan ennen otteluita joukkueiden kapteenit saattoivat päättää lisäsäännöistä ennen otteluita. Kesti vielä parikymmentä vuotta ennen kuin Brittein saarilla hyväksyttiin yhteiset säännöt (1882).

Säännöistä vastaamaan perustettiin v. 1886 International Football Association Board (IFAB). Sen jäseninä ovat Brittiliitot (Englanti, Skotlanti, Wales ja Pohjois-Irlanti) sekä 4 FIFAn edustajaa (FIFA tuli täysivaltaisesti mukaan vasta v. 1958). Sääntömuutokset edellyttävät 3/4 enemmistön, eli 6 jäsenen puolta. Britit voivat halutessaan siis yksinään estää sääntöuudistukset.

Suomen ensimmäiset julkiset jalkapallosäännöt ovat vuodelta 1898. Sortavalan seminaarin lehtori Carl Poppius, jota pidetään yhtenä maamme jalkapalloilun uranuurtajana, otti pelin opetusohjelmaan ja suomensi ruotsalaisesta opaskirjasta säännöt, joissa silloin oli 10 kohtaa. Kaksi ensimmäistä kuuluivat seuraavasti:

- 1) Pelikentän pituus on 100 m, leveys 50 m. Kumpaankin päähän keskelle rajaviivaa pystytetään kaksi 5 m:n pituista tankoa "porteiksi", joiden leveys on 8 m.
- 2) Pallo on iso ja kimmoava (ympärysmitta 70 cm).

Jalkapallon nykysäännöt on ryhmitelty 17 kokonaisuudeksi, joista ensimmäinen sisältää kentän ja toinen pallon. Ohessa esitetään kentän ja pallon historiaa sääntöjen kehityksen myötä.

Sääntö 1: Pelikenttä

Kentälle määriteltiin v. 1863 vain maksimitat: pituus 180 m ja leveys 90 m. Rajoja osoitti aluksi

kentän kulmissa ja keskilinjalla olevat liput. Kentät olivat usein julkisissa puistoissa, eikä siellä ollut sopivaa niin vain merkitä rajoja.

Keskiliput eivät ole nykyään pakolliset. Aikoinaan ne osoittivat linjaa, johon saakka maalivahti sai omalla puoliskollaan koskea palloon käsin. Kulmaliput ovat nykyisinkin pakolliset. V. 1974 MM-kisojen finaalissa Länsi-Saksa - Hollanti meinasi erotuomari Jack Taylorille tulla kardinaalimunaus, kun ottelua edeltäviin juhla-lisuuksiin ko. liput oli poistettu ja hän huomasi lippujen puutteen juuri ennen alkuvihellystä ja pelin alku viivästyi tuon takia. Jos tuomari olisi havainnut puuttuvat liput vasta Johan Cryuffin alle minuutin kampituksen ja Hollannin rankkimaalin jälkeen, olisi ottelu pitänyt aloittaa uudelleen - pelin hengen tulkinta olisi tainnut kuitenkin mennä sääntökirjaimen ohi.

Vuonna 1887 julkaistiin ohje merkitä kenttään sivu- ja päätyrajat, keskiviiva ja -ympyrä (halkaisija 10 jaardia), kuuden jaardin (5,5 m) ympyräkaaret maalitolpat keskipisteinä ja 1 jaardin neljännesympyrät kulmiin. Rangaistuspotkun tullessa

sääntöihin v.1891, tarvittiin 18 ja 12 jaardin rajat (16,5 ja 11 m), jotka piirrettiin läpi kentän. Rankin sai ampua halutusta kohdasta 12 viivaa ja muiden oli oltava 18 viivan takana.

9,15 m etäisyys aloituksessa ja vaparissa, tarkkaan ottaen 9,14, on koitoisin jo v.1863 säännöistä, joiden mukaan aloituksessa vastustajan oli oltava 10 jaardin (9,14m) päässä pallosta.

Nykyiset mitat eli suorakaide 90...120 m x 45...90 m oli säännöissä jo v. 1897. Pelialustaan säännöissä otettiin kantaa ensimmäisen kerran vasta tänä vuonna, kun IFAB hyväksyi tekonurmen. Sen on täytettävä FIFA:n asettamat standardit ja kilpailun järjestäjän on hyväksyttävä pelaaminen tekonurmella. UEFA:n pitäisi syksyllä hyväksyä tekonurmi omiin kilpailuihinsa, ja KuPSin voi siis jatkossa pelata Eurocup-ottelunsa Keskarilla.

Kentän rajat merkittiin nykyisen näköiseksi v. 1902 alkaen, ja v. 1937 lisättiin vielä 16:n D, joka osoittaa 9,15 m etäisyyttä rankkipisteestä. Tämän jälkeen on tarkennettu vain rajan maksimileveys (5 tuumaa eli 12 cm) ja rajojen kuuluminen ko. alueeseen.

Maali oli v. 1863 säännöissä kaksi pystypuuta, joiden etäisyys oli jo nykyinen 8 jaardia (7,32 m). Maali hyväksyttiin meni pallo tolppien välistä miltä korkeudelta tahansa eli samoin kuin rugbyssä. Ylähirreksi määrättiin v. 1866 nauha, joka on korkeudella 8 jalkaa (2,44 m eli nykyinen korkeus). V. 1875 ylähirsä tuli pakolliseksi, v. 1877 yhdisteltiin FA:n ja Sheffieldin sääntöjä ja nauha tuli vaihtoehtoiseksi, kunnes lopulta v. 1882 edellytettiin taas ylähirsä. Maaliverkot (eivät ole säännöissä pakollisia) otettiin käyttöön v. 1891. Kehikkopuun maksipaksuudeksi määrättiin 5 tuumaa (12cm) v. 1895. Maalin leveys-korkeus-mitat tarkennettiin tarkoitettavan sisämittoja ja v. 1938.

Muodoltaan kehikkopuut olivat alussa pyöreitä tai neulioita, 1920-luvulta myös elliptisiä. Sallitut muodot määriteltiin sääntöohjeessa v. 1950. Sallituiksi materiaaleiksi kirjattiin v. 1967 puu, metalli tai muu hyväksyt-

ty aine. Maalikehikon väri määrättiin valkoiseksi vasta vuoden 1988 säännöissä.

Sääntö 2: Pallo

Pallon on oltava pyöreä, tietyn kokoinen ja painoinen ja kimmoinen. Palloa ei ensimmäisissä säännöissä määritelty mitenkään. Pallon koko perustui "Lillywhite's No. 5" palloon jo v. 1872 FA-cupin säännöissä. Ympärysmitta oli 27 - 28 tuumaa eli se on sama kuin tämän päivän vaatimus (68 - 70 cm). Yleisiin sääntöihin tuo kirjattiin v. 1883. Vuonna 1889 lisättiin painoraja 12 - 15 unssia, jonka pallo sai painaa ottelun alussa. Painoraja muutettiin nykyiseksi 14 - 16 unssiksi (410 - 450 g) vuonna 1937.

1860-luvulla keksittiin nahkapalloon sisäkumi. Se pantiin nahkakuoreesta olevasta aukosta sisään, sisäkumi puhallettiin täyteen ulkonevasta putkesta, joka taitettiin päällisen sisään ja aukko solmittiin nahkanarulla umpeen. Pusku sateella tuohon mäntiksi sanottuun kohtaan, kun pallo oli vielä imenyt kosteutta ja tullut raskaaksi, ei ole ollut herkkua. Toisen maailmansodan aikoihin keksittiin nykyinen venttiili. 1960-luvulta alkaen synteettiset materiaalit ovat vähitellen korvanneet nahan, joka katosi pallojen pintamateriaalina 1980-luvun lopulla.

Pallon pinta koostuu yhteen neulotuista kaistaleista. Aluksi kuviointi muistutti lähinnä nykyistä koripalloa. Sitten kaistaleet tulivat suorakaiteen muotoisiksi ja niitä oli lopulta 18 kpl, joista pintakuvioksi rakentui 6 kpl kolmen rinnakkaisen kaistaleen suorakaiteita. Yksi nykyisin yleinen pintakuviointi, ns. buckminsterin pallo, on kotoisin 1960-luvulta. Pallon pinta muodostuu 20 kuusikulmiosta ja 12 viisikulmiosta. Nimi tulee amerikkalaiselta arkkitehdiltä Richard Buckminster Fullerilta, joka oli tutkinut pyöreitä pintavaippoja, materiaalin minimointia niissä. Tunnetuin hänen suunnitelmistaan on geodeettinen kupu Montréalin maailmannäyttelyyn 1967. EM-jalkapallon finaali-ottelussa 1968 buckypallolla jo ainakin pelattiin. Osa pintakaistoista oli mustia. Tällä parannettiin pallon näkyvyyttä televisiokatselijoille. Jalkapallo oli ollut aluksi nahkan värinen. Valkoiset pallot hyväksyttiin viralliseksi 1951. 1966 MM-finaalipallo oli väriltään oranssi.

KuPSin logossa olevaan palloon on päässyt lipsahtamaan virhe. Graafikko ei ole tiennyt, että Buckminsterin pallossa viisikulmion ympärillä pitää olla aina viisi kuusikulmiota.

Adidas alkoi tehdä palloja 1963. Meksikon 1970 MM-kisoista alkoi Adidaksen pallobrandaus Telstarilla, joka oli pintakuvioinniltaan buckypallo. Tämän jälkeen jokaisiin MM-kisoihin (ja vuodesta 1996 EM-kisoihin) Adidas on kehittänyt, tai ainakin nimennyt uuden pallon. USA-kisojen 1994 Questra-pallon piikkiin on jopa pantu se, että kisoissa tehtiin enemmän maaleja kuin edellisissä, tylsinä pidetyissä Italian kisoissa. Ranskan 1998 kisojen Tricole oli MM-kisojen ensimmäinen ei mustavalkoinen pallo (puna-sini-valkoinen; EM-kisoissa värit olivat jo mukana 2 vuotta aikaisemmin).

Portugalin kisojen EM-kisapalloksi Adidas kehitti Roteiron. Nimi tulee portugalinlaisen löytöretkeilijän Vasco da Gaman lokikirjasta. Pallo edustaa uusinta tekniikkaa: polyuretaaniset palaset kiinnitetään toisiinsa ilman ompeleita liimaamalla. Jokaisessa pelissä oli käytössä 20 erikoispalloa, joihin oli ensi kertaa jalkapallon arvoturnauksien historiassa painettu pelaavat joukkueet, pelipäivä, stadion ja pelipaikan koordinaatit. Hypetyksistä pallosta huipentui internet-huutokauppaan, jossa David Beckhamin katsoon ampuma puolivälierän rankkikisapallo maksoi uudelle omistajalle 28050 euroa.

Sellainenkin ihme on tapahtunut, että jalkapallon löytäjille myönnettiin kemian Nobel-palkinto (1996). Sen saivat kolme tutkijaa, jotka löysivät v. 1985 uuden hiilen muodon, joka osoittautui rakenteeltaan täydellisen symmetriseksi ontoksi palloksi, jalkapallon miniatyyriksi. Pinta muodostui tosiaankin 20 kuusikulmiosta 12 viisikulmiosta. Rakenteensa johdosta molekyyli sai nimen buckminsterfullereeni, tai lyhyemmin fullereeni.

Olikohan pallolla ollut vaikutusta ensimmäisten 1930 MM-kisojen lopputulokseen? Finalistit Uruguay ja Argentiina eivät päässeet sopimukseen pelipallosta muuten kuin, että ensimmäinen puoliaika pelattiin argentiinalaisella ja toinen puoliaika uruguaylaisella pallolla. 1. puoliajan jälkeen tilanne oli 1 - 2 Argentiinan hyväksi, mutta Uruguaylaiset saivat pelata toisen puoliajan omalla pallollaan ja voittivat ottelun 4 - 2.

Lähteet:

Association Football, edited by A.H. Fabian and Geoffrey Green, Volume One, Chapter 3, The Laws to-day by J.R. Witty, 1960.

Phil Soar & Martin Tyler, The Story of Football, 1986.

Guy Oliver, The Guinness Book of World Soccer, 2nd Edition, 1995.

Stanley Lower, Soccer Rules are Brilliant (reprinted from FIFA Magazine, 1999), http://www.livermorerefs.org/FIFA_History_of_LOTG.htm

Säännöt suomeksi:

http://www.palloliitto.fi/kilpailu/saannot_ja_maaraykset/jalkapallosaannot_2003/

Sääntöjen ja pelin historiaa:

<http://worldsoccer.about.com>

<http://www.innotts.co.uk/soccer/hist1.htm>

<http://www.fifa.com/en/game/laws.html>

<http://www.footballculture.net>

<http://www.soccerballworld.com>

FANIPROFIILI

"ph"

Tämä mies on vakiokasvo niin koti- kuin vieraspeleissäkkin. Tämä mies ei pelkää laittaa KuPS:n paitaa päälleen mennessään katsomaan Saksan lippu kädessä Suomi – Saksa matsia forzalaisten keskelle. Tämä mies antaa konkreettisen, tinkimättömän panoksensa myös KuPS:n talkooporukassa. Tämä mies on Kari, 42 v, Pielaveden (sittenmin kuopiolaistunut) lahja Banzaille.

Milloin näit ensimmäisen KuPS:n pelin "livenä"? Mikä peli se oli?

Taisi olla syksyllä 1973 Vänärillä. Naapurin isännän kanssa tultiin katsomaan KuPS-KPV:tä 100 kilometrin päästä. Peli päättyi muistaakseni 1-1. Mikä näkemäsi KuPS:n peli on tähän mennessä ollut paras tunnelmaltaan?

Varmasti oli KuPS-FC Mikkeli vuonna 2000. Porukkaa oli lumisella Vänärillä paljon ja jokaisella taskumatit mukana ja pelin jälkeen nousujuhlat (jos vielä jotain muistan) olivat mahtavat. Eikös me oltu Scandic Hotellissa saunomassa ja sen jälkeen vaikka missä.

Onko jokin KuPS:n kannatuslauluista tällä hetkellä mielestäsi ylitse muiden?

Kyllä kai Banzai on ylitse muiden, vaikka muitakin tosi hyviä on esim. Elä laakase naatitaan.

Käytkö/ oletko käynyt katsomassa muiden kuopiolaisten jalkapalloseurojen pelejä?

Kingsin ja KMF:n pelejä on joskus tullut katottua, viime kesänä näin kaksi Kingsin peliä, mutta ensi kesänä on tarkoitus käydä uudella Keskuskentällä Kingsin, KMF:n ja tietenkin KuPS Akatemian pelejä katsomassa. Taidankin sitten alkaa asumaan Keskuskentällä.

Oletko itse harrastanut jalkapalloa?

Penskana tuli pelattua paljonkin. Tosin lähinnä pihamaalla pompottelua, kun asuin keskellä korpea eli Pohjois-Pielavedellä ja sen takia ei oikein pelikavereita ollut. Silloin harvoin kun saatiin edes kymmenen kaveria kasaan, niin mentiin pelaamaan kyläkoulun kentälle. Myöhemmin opiskelijaporukoissa Oulussa tuli pelattua jopa pari kertaa viikossa. En kuitenkaan missään virallisissa sarjoissa ole koskaan pelannut.

Teet myös talkootöitä KuPS IV:n mukana. Milloin liityit KuPS IV:n remmiin ja mikä sai lähtemään mukaan?

Liityin keväällä 2001. Hommat ei ole liian raskaita, eikä ne kestä yleensä paria tuntia pitempään (tunti ennen peliä ja tunti sen jälkeen) ja minusta on tosi hienoa olla KuPS:lle hyödyksi tällä tavoin. KuPS tarjoaa limppareiden, makkaroiden ja kahvien lisäksi KuPS IV:lle joka kesä upean reissun johonkin vieraspeliin.

Sinut tunnetaan paitsi aktiivisena KuPS:n kannattajana, mutta myös saksalainen jalkapallo on lähellä sydäntäsi. Mistä moinen Saksan ihannoiti on saanut alkunsa?

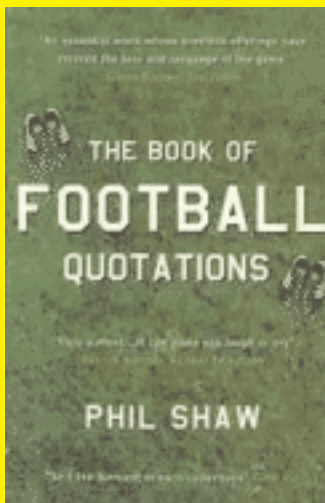
Se sai alkunsa vuoden 1974 MM-kisoista. Se oli ensimmäinen iso turnaus, jonka telkkarista näin. Tykkäsin myös Hollannista, mutta Saksa tai silloinen Länsi-Saksa jäi ikuisesti sydämeen. Toivottavasti seuraavissa kisoissa 2006 Saksa voittaa neljännen MM-kultansa.

Olet seurannut paikanpäällä myös muiden maiden sarjoja? Missä kaikkialla olet nähnyt pelejä?

Muiden maiden sarjoista en ole nähnyt kuin Bundesliigaa. Ensimmäinen oli kesäkuussa 1995 Werder Bremen-Karlsruhe Weserstadionilla ja sen pelin jälkeen Bremen johti Bundesliigaa. Viimeisen kierroksen pelejä katsoin Bremer-havenissa isolta screeniltä, jolloin Bremen hävisi vieraissa Bayernille ja Dortmund voitti oman pelinsä, ja näin Dortmund voitti kultaa ja Bremen sai hopeaa. Kyllä Werder-faneja harmitti, eikä Dortmund-paitaa uskaltanut pitää päällä. Useita muita pelejä olen nähnyt paikan päällä Hampurissa, Berliinissä ja Stuttgartissa ja aina on ollut hieno meininki niin katsomossa kuin kentällä. Upeita seuroja kaikki, siksi minulla useampia suosikkiseuroja Saksassa.

Olisiko Banzilla mielestäsi mitään opittavaa näiden ulkomaan sarjojen kannattajista tai kannatusmetodeista?

Kyllä ehdottomasti kannattaa ottaa mallia ulkomaan sarjojen kannattajista. Enemmän väriä ja enemmän laulua. Tifojen tekemiseen kannattaisi uhrata enemmän aikaa ja vaivaa, upeat tifot on vaivansa väärti. Tietenkin faniporukoihin pitäisi saada enemmän väkeä, mutta ennen kaikkea oltaisiin virittelemässä äänijänteitä jo tuntia ennen pelin alkua. Eikä kuten meikäläinen yleensä on virittelemässä jänteitä kittaamalla kaljaa joko Pannuhuoneella tai kaljateltassa. Uudella Keskarilla voidaan toivottavasti tehdä molempia, kun baari on lähellä päätykatsomoa.

Phil Shaw, The Book of Football Quotations, Ebury Press, 2003, 406 s. *(jäh, lki)*

Jokainen tuntee legandalausituksen Liverpoolin valmentaja Bill Shanklyltä (v. 1964): "Jalkapallo ei ole mikään elämän ja kuoleman kysymys. Se on

paljon tärkeämpää". Lisäksi kirjassa on lähes 3000 muuta sitaattia jalkapalloilusta. Sitaatit on kerätty eri lähteistä: kirjoista, lehdistä, TV- ja radio-ohjelmista, web-sivuilta jne.

Sitaatit ovat kirjan tekijästä johtuen pääasiassa Englannista, eli lukemisnautintoa lisää, mitä paremmin sikäläisen jalkapalloilun tuntee. Lukemisen kanssa ei ole suuria ongelmia, koska jalkapallosanasto on lajin harrastajalle helposti ymmärrettävissä. Hakemisto helpottaa löytämään haluamiaan.

Suomi on mukana Aki Riihilahden (Crystal Palace) websivujen kommentilla pelistä Manchester Cityä vastaan (2002). Aki oli saanut tehtäväkseen vartioida Cityn playmakeria Ali Benarbiaa. "On todella tylsää seurata 90 minuuttia yhtä pelaajaa, varsinkin kun hän on ranskan-kielinen". Toisessa Aki vastaa omaan kysymykseensä miten (eräs toinen) peli meni: pelasit surkeasti.

Daily Mirror-lehti, joka oli kirjoitellut vähemmän imartelevasti Paul Gascoignesta, pyytää häneltä anteeksi EM-kisojen 1996 Skotlantin-pelin soolomaalin jälkeen: "Gazza et ole enää läski, juoppo idiootti, vaan jalkapallonero".

Tony Banks, Urheiluministeri, samasta nerosta 1997: "Jumala antoi hänelle tämän suurenmoisen jalkapallohajakuuden, mutta tasapainoksi otti pois aivot".

Englannin pääministeri Harold Wilson v. 1974: "Tiedän jalkapallosta enemmän kuin politiikasta".

Oppositiojohtaja silloin, Margaret Thatcher, FA Cupin finaalin 1978 (Ipswich - Arsenal) jälkeen kysyttäessä, kuka hänen mielestään oli man of the match: "Ipswichin no.10, Whymark, pelasi mielestäni erityisen hyvin". Otteluohjelmassa

Ipswichin 10 oli Trevor Whymark, mutta kokoonpanoon oli tullut muutos, ja 10:llä pelasikin David Geddis.

Raamatusta, Uudesta testamentista, Luukkaan evankeliumista (11:31): "The Queen of South shall rise up in the judgement ...". QoS on ainut Raamatussa mainittu jalkapalloseura. Pelaa Skotlannissa.

Boring, Boring Arsenal -laulu (Tylsää, tylsää ...), jolla vastustajat olivat vinoilleet seuralle, päättyi v. 1991 tuplavoittokaudella Arsenalin kannattajien repertuaariin, ja nykyisinhän se kaikuu Boring, Boring Chelsea.

Sky-TV:n kommentaattori Rodney Marsh spekuloi WBA:n vahvistuksia sen noustua 2002/03 Valioliigaan: "Seura on hankkinut joitakin vahvistuksia, mutta vain kosmeettisia. Sama jos punaisi sian huulet, se on sama sika edelleen".

TV-haastattelussa (1997) Vinnie Jonesilta kysyttiin "Onko suuri toiveesi päästä pelaamaan MM-finaalissa?" ja Jones vastasi: "Minä pelaan Walesin maajoukkueessa".

Kannattajatkin voivat olla joskus väärässä. Everton-kannattajat vaativat joulukuussa 1985 lakanassaan: "Kendall ulos! Haluamme kaunista, voittavaa jalkapalloa": Valmentaja Howard Kendall voitti Evertonin kanssa FA-cupin keväällä 1986 ja mestaruuden seuraavalla kaudella 1986/87.

Ulkomaalaispelaajien virrasta Englantiin soitti eräs Coventryn kannattaja radioon (2001): "Olemme jo tottuneet siihen, että joukkueemme hankitaan pelaajia, joista emme tiedä mitään, mutta nykyisin heitä tulee maista, joita emme ole tienneet olevankaan".

Ranskalais- ja englantilaisseurojen pelaajien ero: "Jos Ranskassa antaa pelaajille luvan ottaa drinkin, he ottavat kaksi, Englannissa määrä on kaksinumeroinen". (1999, Gerard Houllier, Liverpool)

2002 EM-karsinnassa Skotlantin pelasi Fär-saarilla 2-2. Saksalaislehti Bild vinoili Skotlannin valmentajalle Berti Vogtsille (ex-Saksan valmentaja): "Jo aikanaan hän kertoi asiantuntijoillemme ennen otteluita, ettei pieniä jalkapalloomaita ole enää. Hän oli väärässä. Berti ja Skotlantinsa ovat nyt yksi näistä pienistä jalkapallomaista".

Valmentajien totuuksia:

Maailmassa on vain kaksi faktaa: ihmiset kuolevat ja jalkapallovalmentajat erotetaan. (1980, Eoin Hand, Limerickin ja Irlannin valmentaja)

On vain kahdenlaisia valmentajia. Niitä, jotka on jo erotettu, ja niitä, jotka tullaan erottamaan. (1995, Howard Wilkinson, Leeds)

Jokainen valmentaja tulee erotetuksi, mutta on kivempi tulla erotetuksi Real Madridista kuin mistään muusta seurasta. (1999, John Toshack, Real Madrid)

Kysymys-vastaus Coventryn otteluohjelmassa (1999) Gordon Strachanilta. K: Kuka on läheisin ystäväsi seurassa? V: Olen päävalmentaja. Minulla ei ole ystäviä seurassa.

Kesä on nautinnollista aikaa. Silloin ei voi hävitä pelejä. (1997, Roy Evans, Liverpool)

Karisma syntyy tuloksista, ei päinvastoin. (1996, Craig Brown, Skotlanti)

Jalkapallo on yksinkertainen peli, joka on tehty monimutkaiseksi niiden toimesta, joiden pitäisi tietää paremmin. (1978, Bill Shankly, Liverpool)

Tiimityöstä erinomainen näkemys: "On hämmästyttävää, miten hyviä tuloksia saa, kun kukaan ei mieti, kenen ansiota ne ovat". (1982, Howard Wilkinson, silloinen Sheffield Wednesday valmentaja)

Sosiologian luennoitsija John Horne (1991): "Mitä huonompi joukkue, sitä parempi fanzine".

Pitäisikö viimeisestä huolestua?

Alakukaavven pelit:

Väetän ihan okeesti selevin päen
että alakukaas männöö KuPSilta näen:

Ennakkopelot het kärkeen meeltä lakkoo
KuPSi ku hämmeessä nööryyttää hakkoo

ja touru suap ihmeessään tukkoosa harroo
ku KuPS sitte vänärillä kyykyttää jarroo

on alakukaavven ehottomasti suurin hupi
nurin ku pannaan myö viimein myös lupi
KuPS piättää kunnolla mualeja mättee
ja Vänärille kaaniit jähyväeset jättee

on aarajoen rannalla parku ja surku
ku seoraavaks tappion kokkee turku

eekä tuu meelle vieläkkää notka...
...hus, vuan selekeesti kuatuu kotka

eekä oo meellä kyynelissä poski
suunta ku pantsaella on myllykoski

sitten ne suarelaeset tänne tulloo
ja voetto on meelle jo pakkopulloo

sitten myö pannaan tamperetta nokkiin
nii että itte spetekii männöö shokkiin

alakaa aaki jo olla meillä takki
ku kuatuu turun kakkossakki

eekä estä ennee mikkään mahti
sitä, että kuatuu seoroovaks lahti

ja vielä pittää yhet pakkopullat popsia
ja pohjosessa käävvä kuatamassa ropsia

KuPS ee ennee pelekee ees hakkoo
ja helepot pinnat tuas luariisa nakkoo

teepee hakkoo jo apua papista
pinnat myö otetaan silti myös lapista

eepä oo meelle näen mittään syytä huoleen
puhtaalla pelillä mennään kaavven puoleen

nuor jookkue ku alottaa ylleesä vähä
aremmiin
nii loppukaas männöö sitte alakuakkii
paremmiin

--Kallavesj--

Veikkausliiga 2010-luvulla

Tiksa

Jalkapalloseuran rakentaminen on periaatteessa vain pelaajien, katsojien ja sponsoreiden keräämistä.

Ja koska pitkällä tähtäimellä pelaajat, katsojat ja sponsorit jakaantuvat suunnilleen samoin kuin väestö ja taloudellinen toimeliaisuus yleensäkin, voidaan näitä tilastoja käyttää hyväksi ennakoimassa mitä muutoksia nykyisessä liigakartassa tapahtunee pitkällä tähtäimellä. Lyhyellä tähtäimellä toki hetkelliset tekijät kuten yksittäiset tähtipelaajat, mesenaatit taikka "paikallinen jalkapallobuumi" nostavat ja laskevat seuroja.

Eli tässä uuden vuoden kunniaksi ennusteeni siitä miten liigan maantieteellinen jakauma muuttuu nykypäivästä 2010-luvulle:

Aliedustettuna:

++ Uudeltamaalta tulee vähintään yksi, todennäköisemmin kaksi, potentiaalisesti jopa kolme liigaseuraa enemmän kuin nykyään.

+ Enemmän tai myöhemmin Oulu palaa liigakartalle

Yliedustettuna:

- Turku ei pysty elättämään luonnollisesti kuin yhden seuran

- Samoin Kymenlaaksossa edes Etelä-Karjalan tukemana ei ole oikeasti potentiaalia kuin yhdelle seuralle

- Lapissa yksikin seura on enemmän kuin tilastot edellyttäisivät, saati sitten nykyiset kaksi.

- Ahvenanmaa on kymmenen kertaa liian pieni tuottaakseen pysyvän liigaseuran, mutta sen liigaseuran olemassaolon filosofia voikin poiketa muista seuroista.

Tasapainossa:

o Pirkanmaa Kanta-Hämeen tukemana pystyy ylläpitämään kaksi seuraa

o Pohjanmaalle kuuluu yksi seura, mutta valtikka kiertänee eri kaupunkien välillä.

Hissialueet:

< Päijät-Häme vaatii tukea naapurimaakunnista - tällä hetkellä se on kanava mm. Uudenmaan ylijäämälle

< Pohjois-Savokin on itsessään liian pieni yhdelle seuralle, mutta ympärillä on kuitenkin paljon aliedustettuja maakuntia (E-Savo, P-Karjala, Kainuu)

> Satakunnassa pysyvän liigaseuran pitäminen vaatii venymistä yli äyräiden (kuten olemme nähneet) eikä sillä ole kovin luontevaa "tausta-alueita"

> Keski-Suomi voi kolkutella liigan ovia pystyessään hyödyntämään naapurimaakuntien tarjonnan

	% väestöstä	% BKT:sta	liigaseuroja 2005	liigaseurojen luonnollinen määrä
Uusimaa	27.4%	36.8%	2	4-5
Varsinais-Suomi	8.7%	9.2%	2	1
Satakunta	4.5%	4.0%		0-1
Pirkanmaa & Kanta-Häme	12.0%	10.7%	2	2
Päijät-Häme & Etelä-Savo	6.9%	5.2%	1	1
Kymenlaakso & Etelä-Karjala	6.2%	6.0%	2	1
Pohjois-Savo & Pohjois-Karjala	8.1%	6.0%	1	1
Keski-Suomi	5.1%	4.3%		0-1
Pohjanmaa	8.4%	6.7%	1	1
Pohjois-Pohjanmaa	7.1%	6.4%		1
Lappi & Kainuu	5.2%	4.1%	2	0-1
Ahvenanmaa	0.5%	0.7%	1	0